

Француска, Немачка, Белгија, Луксембург и Холандија предложили су да будући уговори о проширењу Европске уније предвиде могућност привременог ограничавања права гласа нових чланица у појединим областима, као и увођење нових механизма за заштиту владавине права и других темељних вредности ЕУ.

У заједничком нон-пејперу, пет држава чланица оцењује да се геополитички контекст значајно променио од последњег проширења 2013. године и да будућа приступања захтевају нови приступ, уместо преузимања модела из претходних приступних уговора.

Међу предлозима се посебно издваја могућност увођења привремених ограничења права гласа нових чланица у областима у којима се одлуке доносе једногласно, укључујући политику проширена, заједничку спољну и безбедносну политику и вишегодишњи буџет Европске уније.

Потписнице документа наводе да би такве мере требало размотрити уз уважавање правних и политичких ограничења, као и у оквиру шире расправе о способности Уније да ефикасно функционише након нових проширења.

Заштитни механизми

Документ предвиђа и низ нових заштитних механизма намењених спречавању назадовања у области владавине права, демократије и слободе медија након пријема нових чланица.

Предлози из нон-пејпера не представљају званичан став ЕУ, већ основу за будућу расправу међу државама чланицама

Пет држава предлаже увођење обавезујуће клаузуле којом би се забранило назадовање у поштовању европских вредности, као и могућност активирања додатних заштитних мера у случају озбиљних кршења, укључујући суспензију појединих облика сарадње са државом чланицом.

Предлаже се и проширење заштитних клаузула које би могле да буду активирани не само у области правосуђа и унутрашњих послова већ и у случају озбиљног назадовања у заштити владавине права, демократских принципа и слободе медија.

Аутори документа сматрају и да би учешће у Европском јавном тужилаштву (ЕППО) требало да постане политички предуслов за приступање нових држава Европској унији.

У нон-пејперу се наводи и да чланство у Европској унији не би аутоматски значило и приступање шенгенском простору, за које је и даље потребна посебна одлука држава чланица.

Пет држава чланица залаже се и за задржавање или продужење појединих прелазних периода након приступања, укључујући ограничења слободног кретања радника и постепено укључивање нових чланица у заједничку пољопривредну и кохезиону политику.

Потписнице оцењују да је потребно изградити нови модел приступних уговора који би омогућио да будућа проширења додатно ојачају Европску унију и сачувају политичку и јавну подршку процесу проширења.

Предлози из нон-пејпера не представљају званичан став Европске уније, већ основу за будућу расправу међу државама чланицама о правилима по којима ће се одвијати наредни приједи нових чланица.

(PTC)